

В. Л. Іващенко, Т. Д. Полиця

ТИПОЛОГІЧНІ РІЗНОВИДИ ЛІНГВОКОНЦЕПТУАРІЇВ

В статті систематизовані і прокоментовані деякі з сучасних різновидностей лінгвоконцептографічних творів: 1) ідеографічні концептуарії – психолінгвістичні, лінгвокультурологічні (ідеографічні, загальні, тематичні, градуально-зонні); 2) концептуарії знаків / символів (символарії) / образів / стереотипів етнокультури – етнокультурні (алфавітні, тематичні), етнолінгвістичні, лінгвокультурологічні.

Ключевые слова: концепт, словник концептів (концептуарій), лінгвістичний концептуарій (лінгвоконцептуарій), символарій, [лінгво]концептографія, [лінгво]концептологія.

Активний розвиток когнітології спричинив становлення таких наук як когнітивна лінгвістика, етнолінгвістика, психолінгвістика, лінгвокультурологія, [лінгво]концептологія тощо. У межах останньої вирізняємо лінгвоконцептографію, або лінгвоконцептологічну лексикографію, пов'язану зі створенням словників концептів, а також словників стереотипів, символів, образів, констант національної свідомості та опрацюванням їхніх теоретичних засад, що виявляє тісні зв'язки як із власне лексикографією, зокрема ідеографією, так і з соціо-, [етно]психолінгвістикою та лінгвокультурологією [1, с. 4].

Основною одиницею фіксації в лінгвоконцептографічних працях, або лінгвістичних концептуаріях (лінгвоконцептуаріях), є концепт – ментально-мовне утворення як посередник між людиною і навколишнім світом, у якому мова й мислення нерозривно пов'язані. У концептуаріях, як зазначає В. К. Щербін, комплексно представлено «особливості того чи того концепту, зокрема його дефініцію, синтагматичні, інтегральні й парадигмові, родо-видові характеристики, місце концепту в переліку суміжних із ним понять...» [2, с. 81]. Білоруський дослідник зважає на багатий досвід і значні здобутки в цій галузі на пострадянському лінгвістичному просторі, апелюючи до думки, що перші практичні спроби східнослов'янської концептографії сягають 1884–1885 рр. [3, с. 44]. На думку В. К. Щербіна, сучасний стан наукових пошуків характеризується укладанням словників у напрямках загальної, спеціальної, авторської, енциклопедичної, двомовної, етнолінгвістичної концептографії та концептуальної глосграфії [3, с. 56]. Серед найрозвинутіших типів концептуаріїв мовознавець називає вузькоспеціальні й авторські концептуарії; дескрипторні, поняттєві, лінгвокультурологічні словники; словники стереотипів і символів; етнолінгвістичні словники; енциклопедичні словники концептів; двомовні й багатомовні словники ідей, ключових слів і концептів; аксіологічні й прототипні словники; словники-навігатори; словники мотивів і сюжетів; систематизувальні словники (рубрикатори й класифікатори) [4, с. 241–244].

Українська дослідниця Н. П. Матвєєва переконана, що головний принцип словників «концептографічного» типу – це представлення комплексної інтерпретації слова в його зв'язку з поняттям, органічний синтез ознак філологічних та енциклопедичних словників [5, с. 35–40].

У нашому дослідженні зосередимо увагу переважно на сучасних лінгвоконцептографічних працях як типологічних різновидах власне концепторграфічних праць (концептуаріїв), де поняття «концептографічна праця / концептуарій» бачимо ширшим. Спробуємо систематизувати й прокоментувати деякі з них.

І. Поняттєві / ідеографічні лінгвоконцептуарії:

1. Психолінгвістичні, або лінгвоконцептуарії асоціативних зв'язків понять, напр., «А Concept Dictionary of English» (J. Laffal, 1973), де зафіксовано умовно кодовані назви – концепти, семантично ідентифіковані з тим чи іншим поняттям [6, с. 7–11]. Розподіл за концептуальними сферами у цьому словнику здійснено через добір *концепту-*

альних партнерів як відповідей на запропонований стимул. Словник став результатом серії експериментів, спрямованих на віднаходження контекстуальних (сміслових) еквіполентів (з урахуванням критеріїв асоціювання, синонімії, подібності та гіперо-гіпонімії) як центральних компонентів значення, які вступають між собою в асоціативно-логічні зв'язки, вербально представлені у вигляді усічених слів, що виражають зміст того чи іншого поняття.

2. Лінгвокультурологічні, або лінгвоконцептуарії констант культури, словники ключових концептів=сміслів культури. Серед них розрізняємо:

1) історіографічні, напр.: «Константы. Словарь русской культуры. Опыт исследования» [7], де поняття=концепти згруповано за 21-ю рубрикою разом із вступною та підсумковою статтями, майже у кожній з яких подано ще й похідні концепти¹. У цій праці словникові статті композиційно структуровано за такими частинами: а) етимологія слова як передісторія, дописемна історія концепту; б) рання, або давня, історія концепту (європейська та російська); в) подальша еволюція концепту до сьогодення. Матеріалом для словника слугували етимології слів, слововживання, тлумачення слів і понять, засвідчені в різних текстах (письменників, суспільних діячів, в інших словниках). Поняття в словнику розкрито не лише добором цитат різних авторів, а й за участі в тлумаченнях ще й самого автора словника;

2) зведені, напр.: «Антология концептов» за ред. В. І. Карасика та Й. А. Стерніна (2007), у якому зведено різномовні концепти як культурно значущі смисли, закріплені в мовній свідомості та комунікативній поведінці носіїв певної мовної культури (російської, англійської, німецької, французької та китайської), зібрані за матеріалами дисертаційних праць. Словникові статті цієї праці супроводжують бібліографічні покликання задля отримання щодо того чи того концепту максимально вичерпної та повної інформації [8]. Концепти згруповано за двома частинами (проте не зазначено, за яким принципом здійснено розподіл)². У словнику будова кожної словникової статті не схожа на іншу, що зумовлено різними підходами й методологічними школами опису-моделювання концептів;

3) тематичні, зокрема «Краткий лингвокультурологический словарь-справочник: культурное пространство Витебщины» (В. А. Маслова, С. В. Николаенко, 2011) [9], в якому 150 лексичних одиниць (слів та словосполучень) розподілено за 4-ма групами, структурованими за підгрупами: а) персоналії – прецедентні й забуті імена; б) природні об'єкти – ріки, озера, заповідники й заказники; в) матеріальна культура – міста, міські об'єкти, ремесла; г) духовний простір – символи, еталони, стереотипи, виявлені з творів літератури, мистецтва, народної духовної культури, фольклорного й обрядового мистецтва. Словникову статтю побудовано в такий спосіб: іменник чи іменникове словосполучення, лінгвістична інформація (група лексики, граматична характеристика, супутня мовна інформація, що забезпечує правильність лінгвістичної одиниці в мовленні), опис лексичного, соціального та культурного тла (інформацію розширюють популярні легенди, етимології тощо);

4) градуально-зональні, напр.: «Русский идеографический словарь (Мир человека и человек в окружающем его мире)» (2011) за ред. Н. Ю. Шведовой [10]. Теоретичною основою

¹ Вступні статті «Культура», «Концепт», «Константа»; I. «Вечное, Вечность» [...]; II. «Мир» [...], «Быть», «Существовать...», «Время»; III. «Огонь и Вода», «Хлеб»; IV. «Действие», «Ремесло»; V. «Слово», «Вера», «Любовь», «Радость», «Воля»; VI. «Правда и Истина» [...]; VII. «Знание», «Наука» [...]; VIII. «Число, счет», «Письмо, алфавит»; IX. «Закон» [...]; X. «Свои» и «Чужие» [...]; XI. «Цивилизация» [...]; XII. «Человек, Личность», «Душа»; XIII. «Мир (община)» [...], «Мещанство» [...]; XIV. «Интеллигенция» [...]; XV. «Совесть, нравственный закон, мораль» [...]; XVI. «Деньги, бизнес»; XVII. «Страх, тоска», «Грех», «Грусть, печаль»; XVIII. «Дом, уют»; XIX. [«Буратино»]; XX. Підсумкові статті «Язык», «Причина и Цель. Эволюция».

² Частина I: «Быт», «Воля», «Дружба», «Душа, сердце, ум», «Закон», «Здоровье», «Красота», «Любовь», «Любовь и ненависть», «Обман», «Приватность», «Пунктуальность», «Свобода», «Страх», «Тоска», «Удивление», «Ум и разум», «Форма», «Язык».

Частина II: «Америка», «Вода», «Встреча, приветствие, прощание, расставание», «Грех», «Деньги», «Домовой и русалка», «Дорога», «Дурак», «Женщина», «Жизнь», «Купля / продажа», «Наказание», «Оскорбление», «Преступление», «Пространственная ориентация», «Путешествие», «Риск», «Россия», «Собственность», «Торг», «Труд», «Умение жить».

словника стала теза про дійсничну систему мови (власне вказівні одиниці) як її смисловою основою¹, оскільки такі одиниці є носіями глобальних смислів буття, дії, стану, ознаки, кількості, місця, часу, мети, причини. Предмет опису словника – концепт (основний, ключовий, «великий») як історично сформована лексично виражена поняттєво-мовна цілісність та його смислова парадигма («малі» концепти), структурована в ступеневий спосіб подання основних етапів людського пізнання за градацією: «від непізнаного, непоясненого або, навпаки, беззаперечно даного, невід’ємного до пізнаного та узагальненого». У словнику такі ступені кваліфіковано «світами», кожному з яких присвячено окремий розділ (усього їх 6). Ці розділи далі також структуровано. Словник уміщує 80 словникових статей, кожна з яких присвячено окремому концепту й вибудовано за 19-ма зонами, кожна з яких відповідає одному з основоположних смислів. Усі зони, крім другої, поділено на дві частини: першу формують фразеологічні, паремійні, лексичні одиниці й сталі вирази, що вербалізують концепт; другу – цитати з текстів художньої літератури.

3. Термінологічні, зокрема словники ключових слів, напр. навігаційно-пошуковий «Słownik słów kluczowych językoznawstwa slawistycznego» З. Руднік-Карватової та А. Карпінської (Z. Rudnik-Karwatowa, H. Karpińska, 1999, 2006) [11; 12], у якому ключові слова відбивають зміст індексованих у бібліографічній базі даних iSybislaw 45 000 описів наукових праць зі славістичного мовознавства. Словник містить більше 3 000 ключових слів, за допомогою яких можна знайти інформацію про будь-яку працю, і охоплює період 1992–1998 рр.

II. [Лінгво]концептуарії знаків / символів (симболарії) / образів / стереотипів етнокультури:

1. Етнокультурні:

1) абетковий енциклопедичного типу, напр.: «Знаки української етнокультури» (В. В. Жайворонок, 2006), в якому зосереджено увагу на встановленні етносимволіки слова, яке в народній мові має національно-забарвлені смислові підтексти, та позначуваної ним реалії, що, на думку автора, є «підвалиною становлення ... етнокультурних концептів» [13, с. 3]. У словникових статтях поєднано лінгвістичний та енциклопедичний описи «знаків етнокультури», відсутні стилістичні та граматичні ремарки, наявні ілюстрації з фольклорних контекстів, цитати з класичної художньої та літописної літератури.

До цієї категорії словників відносимо також симболарії², або словники символів, зокрема: «Словник символів культури України» (2002; 2015) [15; 16], в якому зібрано «найважливіші наукові, філософські, художні, міфолого-релігійні, побутові символи українців», простежено «виникнення, функціонування символів від найдавніших часів до сьогодення ... на всіх континентах», значну увагу приділено «питанням семантики певного символу в античній міфології, релігії (Єгипет, Греція), слов'янському народовір'ї (язичництві), християнстві, ісламі, буддизмі» [15, с. 2]. Словник уміщує 320 словникових статей та 351 термін-символ. Словникова стаття складається з реєстрового слова або словосполучення, тлумачення та власне описової характеристики символу.

Серед інших словників такого типу, напр.: «Słownik symboli» В. Копалинського (W. Kopaliński, 1997) [17], у якому описано близько 300 символів, узятих переважно з фольклорних традицій, казок, міфів, літератури Польщі; ілюстративний «Словарь символов» Дж. Тресіддера (Дж. Тресіддер, 1999) [18], який містить більше 1000 статей, що і вербально, і візуально подають символи, використані у світових релігіях, міфологіях, живописі,

¹ Смысловый базис мови: «Быть», «Кто. Что», «Каков», «Какой», «Чей», «Действие. Состояние. Отнесённость» (связанность), «Необходимость. Должность. Возможность. Желательность», «Каково», «Как», «Сколько», «Насколько», «Который», «Где», «Куда», «От – До» (в пространстве), «Когда», «От – До» (во времени), «Зачем», «Почему».

² Термін симболарій, щоправда, у розумінні складно влаштованої системи символів із підсистемами, яким притаманна певна автономність, що характеризується взаємопроникністю елементів у синхронії, віднаходимо в праці О. Левченко [14, с. 140]. У нашому дослідженні ми його використовуємо на позначення словника символів за аналогією до терміна концептуарій на позначення словника концептів.

літературі, а також у повсякденній культурі різних народів (словник кваліфіковано ілюстративним); електронний «Słownik symboli literackich», що містить 140 літературних символів різних епох, засвідчених у ліричних та епічних творах. Словникову статтю зорганізовано в історіографічний спосіб подання матеріалу, починаючи з давніх часів і до сьогодення відповідно до хронології розвитку літературного процесу з текстовим використанням кожного символу [19];

2) тематичні (більше концептографічного типу), напр.: «100 найвідоміших образів української міфології» за ред. О. Таланчук (2002), що є «оригінальною спробою систематизовано представити найхарактерніші й найцікавіші образи, які існували у віруваннях і магичній практиці українського етносу» [20, с. 443], за 9-ма тематичними розділами¹.

2. Етнолінгвістичні, зокрема тематичні, напр.: «Słownik stereotypów i symboli ludowych» (1996, 1999) за ред. Є. Бартмінського, який визначає працю «спробою реконструкції традиційної картини світу і людини – здійсненою методами етнолінгвістики і фольклористики» [21, с. 9] на польському мовному матеріалі. Етнолінгвістичну картину світу в словнику структуровано за 7-ма тематичними розділами (томами)². Ми віднайшли лише дві книги першого тому [21; 22]. Словникова стаття складається з експлікаційної та документаційної частин, пов'язаних між собою цифровими відсиланнями. В експлікаційній частині подано усталені характеристики, які отримує об'єкт опису в народній традиції і які дозволяють відтворити його мовно-культурну картину. Ця частина має фасетну структуру, складається із семантичних категорій: назва; деривати; синоніми; когіпоніми; гіперонім; гіпонім; колекція; опозиція; походження; вигляд; властивості; частини; кількість; дії, процеси, стани; вплив; переживання; причина; наслідок; об'єкт; адресат, співрозмовник; застосування, використання, знаряддя; локалізація, локалізатор; час; передбачення; еквіваленти; символіка. Документаційна частина містить вибрані цитати з народних текстів, у яких засвідчено словникову одиницю та «записані авторами в синтетичній формі надбудовані над цитатами “мотиви”» [21, с. 13].

3. Мовокраїнознавчі, зокрема тематичні, напр.: «Україна в словах. Мовокраїнознавчий словник-довідник» (Н. О. Данилюк, 2004) [23], у якому зафіксовано 616 національнозначущих одиниць мови – лінгвокультурем, розподілених за 12-ма тематичними розділами³. У словникових статтях подано заголовні іменники, їх граматична характеристика, прямі та переносні, символічні значення, приклади використання в контекстах, українознавчі відомості, типові означення, порівняння, фразеологізми, загадки, прислів'я, приказки, народні прикмети [23, с. 2]. Словникові статті неодноразові: є загального типу (напр., «Наука», «Культура», «Мистецтво», «Охорона здоров'я», «Фольклор» та ін.) та часткові (напр., «Школа», «Верб», «Сопілка», «Сорочка» тощо) [23, с. 9].

Серед розробок проектів нових концептографічних праць привертають до себе увагу, напр.: проспект «Концептосфера русского языка: ключевые концепты и их репрезентации (на материале лексики, фразеологии и паремииологии)» за ред. Л. Г. Бабенко (2010) [25] та проект «Словник концептів української культури» (робоча назва) за авторства А. Надолинської (2010) [26]. Обидві праці мають лінгвокультурологічне спрямування. Перша є зібран-

¹ Тематичні розділи: «Боги», «Всесвіт», «Календар», «Потойбіччя», «Демонічні істоти», «Люди з надприродними властивостями», «Культурні тварини, птахи», «Рослини», «Обереги».

² Сім томів: I. «Kosmos» (перша частина – «niebo», «światła niebieskie», «ogień», «kamienie»; друга частина – «ziemia», «woda», «podziemie»); II. «Rośliny»; III. «Zwierzęta»; IV. «Człowiek»; V. «Społeczeństwo»; VI. «Religia, Demonologia»; VII. «Czas, przestrzeń, miary, kolory».

³ Перша частина словника має розділи: «Наша держава – Україна», «Зі сторінок історії України», «Місто. Село. Громадські споруди. Установи. Засоби зв'язку», «Хата. Садиба», «Хатні речі», «Страви і напої», «Українське мистецтво. Фольклор», «Народні вірування», «Християнське віровчення і свята», «Народне вбрання», «Рослинний світ», «Тваринний світ» [23]. У другій частині словника передбачено розділи: «Родина», «Людина як істота», «Людина за соціальним і майновим станом», «Небо, світила», «Явища природи», «Географічні об'єкти», «Власні імена відомих людей», «Власні назви географічних об'єктів», «Абстрактні поняття», «Часові зміни», «Назви виміру», «Назви творів літератури і мистецтва» [24, с. 162].

ням ключових концептів як системи, а отже, основи концептуалізації світу (макроструктура), словникові статті яких побудовано за чітко виписаними принципами (мікроструктура): 1) реєстрове слово – ім'я концепту в початковій формі; 2) його ментальний складник – сукупність когнітивних ознак різного рівня (основні=базові ядерні та приядерні; включені; прагматичні асоціативно-образні=метафоричні, культурологічні; модально-оцінні); 3) лексичні репрезентації (основні лексичні, комплексні об'єднані, усталені асоціативно-образні, фразеологізми, паремії) [25]. Друга праця передбачає опис концептів за 3-ма макрополями¹, кожен із яких в окремій словниковій статті буде структуровано так: «загальне визначення (поняття), у яке вкладено ядро концепту – словникові дані, та символічне значення, у яке вкладено периферію – різні прагматичні складники лексеми, конотації та асоціації» [26, с. 276–277].

Звичайно, це не повний і не вичерпний аналіз лінгвоконцептографічних праць у їх відмежуванні від власне концептографічних, у яких відбито нові підходи до укладання словників. У дослідженні ми намагалися лише оглядово підійти до проблеми необхідності типології таких словників. Поза нашою увагою (як і багатьох інших дослідників) залишилися словники одного концепту, проект якого, зокрема концепту «думка» в українській мові, ми готуємо на найближчу перспективу.

Список літератури

1. Іващенко, В. Л. Концептуальна репрезентація фрагментів знання в науково-мистецькій картині світу (на матеріалі української мистецтвознавчої термінології) : монографія / В. Л. Іващенко. – К. : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2006. – 328 с.
2. Щербин, В. К. Концептология и концептография как разновидности текстового анализа / В. К. Щербин // Текст в лингвистической теории и в методике преподавания филологических дисциплин : Материалы III Междунар. науч. конф. : в 2 ч. – Мозырь, 2005. – Ч. 1. – С. 80–82.
3. Щербин, В. К. Этапы развития лингвоконцептологии в восточнославянском контексте / В. К. Щербин // Лингвоконцептология: перспективные направления : монография / авт. кол.: А. Э. Левицкий, С. И. Потапенко, О. П. Воробьева [и др.] ; под. ред. А. Э. Левицкого, С. И. Потапенко, И. В. Недаиной. – Луганск : Изд-во ГУ «ЛНУ имени Тараса Шевченко», 2013. – С. 38–87.
4. Щербин, В. К. Славянская концептология и концептография / В. К. Щербин // Мовознаўства. Літаратуразнаўства. Фалькларыстыка : XIV Міжнар. з'езд славістаў (Охрыд, 2008) : Даклады беларускай дэлегацыі. – Мн., 2008. – С. 233–252.
5. Матвеева, Н. «Концептографические» / «глоссографические» словари в системе традиционной и учебной лексикографии / Н. Матвеева // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика». – 2013. – Вип. 18. – С. 35–40.
6. Laffal, J. A Concept Dictionary of English / J. Laffal. – New York; London; Sydney; Toronto : Gallery Press and Halsted Press, 1973. – 305 p.
7. Степанов, Ю. С. Константы. Словарь русской культуры. Опыт исследования. – М. : Языки русской культуры, 1997. – 824 с.
8. Антология концептов / под ред. В. И. Карасика, И. А. Стернина. – М. : Гнозис, 2007. – 512 с.
9. Маслова, В. А. Краткий лингвокультурологический словарь-справочник: культурное пространство Витебщины / В. А. Маслова, С. В. Николаенко. – Витебск : УО «ВГУ им. П. М. Машерова», 2011. – 164 с.
10. Русский идеографический словарь: Мир человека и человек в окружающем его мире (80 концептов, относящихся к духовной, ментальной и материальной сферам жизни человека) [Электронный ресурс] / [отв. ред. Н. Ю. Шведова; РАН, Ин-т рус. яз. им. В. В. Виноградова]. – М., 2011. – 1032 с. – Режим доступа: <http://www.slovari.ru/default.aspx?p=5485>.
11. Rudnik-Karwatowa, Z. Słownik słów kluczowych językoznawstwa slawistycznego / Z. Rudnik-Karwatowa, H. Karpińska. – Warszawa : Slawistyczny Ośrodek Wydawniczy, 1999. – 109 s.

¹ Макрополя: I. Флора (концепти дерева, квітки, куща, трав); II. Фауна (концепти свійських і диких тварин, птаха, комах, плазунів або земноводних); III. Український побут (концепт їжі, свята, хати).

12. Rudnik-Karwatowa, Z. Słownik słów kluczowych językoznawstwa slawistycznego [Електронний ресурс] / Z. Rudnik-Karwatowa, H. Karpińska. – Warszawa, 2006. – Режим доступа: http://ispan.waw.pl/cnis/slownik_slow_kluczowych.htm.
13. Жайворонок, В. Знаки української етнокультури : словник-довідник / В. Жайворонок. – К. : Довіра, 2006. – 703 с.
14. Левченко, О. Символарій української фразеології / О. Левченко // Слов'янський вісник : зб. наук. пр. Серія «Філологічні науки» Рівненськ. держ. гуманітар. ун-ту та Рівненськ. ін-ту слов'янознавства, Київськ. славіст. ун-ту. – Рівне : РІСКСУ, 2004. – Вип. 5. – С. 140–148.
15. Словник символів культури України / за заг. ред. В. П. Коцура, О. І. Потапенка, М. К. Дмитренко. – К. : Міленіум, 2002. – 260 с.
16. Енциклопедичний словник символів культури України / за заг. ред. В. П. Коцура, О. І. Потапенка, В. В. Куйбіди. – 5-е вид. – Корсунь-Шевченківський : ФОП Гавришенко В. М., 2015. – 912 с.
17. Kopalinski, W. Słownik symboli / W. Kopalinski. – Warszawa : Wiedza Powszechna, 1997.
18. Тресиддер, Дж. Словарь символов [Электронный ресурс] / Дж. Тресиддер. – М., 1999. – Режим доступа: http://www.booksite.ru/localtxt/tre/sid/der/tresidder_d/slovar_sim/.
19. Słownik symboli literackich [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://www.bryk.pl/słowniki/słownik_symboli_literackich/.
20. 100 найвідоміших образів української міфології / за заг. ред. О. Таланчук. – К. : Орфей, 2002. – 448 с.
21. Słownik stereotypów i symboli ludowych / Koncepcja całości i redakcja J. Bartmiński. – Lublin : Wyd-wo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 1996. – Т. I (1). – 440 s.
22. Słownik stereotypów i symboli ludowych / Koncepcja całości i redakcja J. Bartmiński. – Lublin : Wyd-wo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 1999. – Т. I (2). – 481 s.
23. Україна в словах. Мовоукраїнознавчий словник-довідник : навч. пос. / упоряд. Н. Данилюк. – К. : Просвіта, 2004. – 702 с.
24. Данилюк, Н. Використання лінгвоукраїнознавчого словника у процесі вивчення української мови як іноземної / Н. Данилюк // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. – 2014. – Вип. 10. – С. 160–169.
25. Концептосфера русского языка: ключевые концепты и их репрезентации (на материале лексики, фразеологии и паремиологии) : проспект словаря / под общ. ред. проф. Л. Г. Бабенко. – Екатеринбург : Изд-во Уральского гос. ун-та, 2010. – 340 с.
26. Надолинська, А. Словник концептів української культури як ключова проблема навчальної лексикографії / А. Надолинська // Вісник Львівського університету. – Серія філологічна. – 2010. – Вип. 50. – С. 274–280.

V. L. Ivashchenko, T. D. Polytsia

TYPOLOGICAL VARIETIES OF LINGUAL CONCEPTUARIES

The paper systemizes and comments on some modern dictionary of concept. They are divided into ideographical dictionaries – psycholinguistic, linguistic and culturological (historiographical, thematic and zonal) and dictionaries of signs / symbols – ethnocultural (alphabetic, thematic), ethnolinguistic, cultural-linguistic.

Keywords: concept, dictionary of the concept, linguistic conceptuary, symbolary, lingual conceptography, lingual conceptology.